

30. MEZINÁRODNÍ
KNIŽNÍ VELETRH
A LITERÁRNÍ FESTIVAL

SVĚT KNIHY PRAHA

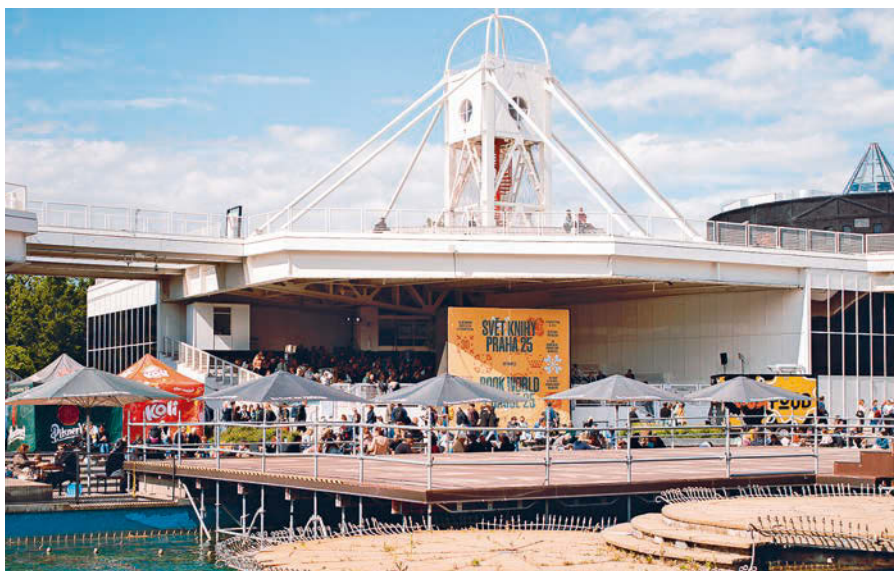
2025

ČESTNÝ HOST:
PORTUGALSKO

„30!
ENERGIE MLÁDÍ –
MOUDROST KNIH“
RICARDO REIS

VÝSTAVIŠTĚ
PRAHA
15.–18. 5.

SVETKNIHY.CZ

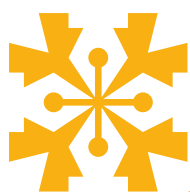

SVĚT KNIHY PRAHA 2025

Mezinárodní knižní veletrh a literární festival Svět knihy Praha 2025 opět potvrdil svou pozici jedné z nejvýznamnějších kulturních akcí ve střední Evropě. Během čtyř dnů od 15. do 18. května zavítalo na Výstaviště Praha téměř 62 tisíc návštěvníků, kteří měli možnost setkat se s autory, prozkoumat knižní novinky a zúčastnit se inspirativních debat. Jubilejní třicátý ročník naplňoval své motto „30! Energie mládí – moudrost knih“, jako čestný host představilo svou literaturu Portugalsko. Mezi nejpobulárnější autory a autorky patřila dle očekávání laureátka Nobelovy ceny za literaturu Olga Tokarczuk, bývalá slovenská prezidentka Zuzana Čaputová, první bulharský nositel Mezinárodní Bookerovy ceny Georgi Gospodinov, ceněný ukrajinský spisovatel a intelektuál Andrej Kurkov, bestsellerová autorka knih pro děti a mládež Katherine Webber nebo běloruský spisovatel, novinář a moderátor televizních pořadů Saša Filipenko. Velké oblíbenosti se těšil nově otevřený komiksový Sál Káji Saudka. Výjimečným okamžikem festivalu bylo předání Evropské ceny za literaturu 2025, kterou předal Glenn Micallef, evropský komisař pro mezigenerační spravedlnost, mládež, kulturu a sport. Třetí ročník projektu Central and East European Book Market, jenž slouží jako platforma k setkávání a výměně zkušeností především v rámci zemí střední a východní Evropy. Letos se v Praze sešlo přes 150 expertů z celkem 30 jazykových oblastí. Svět knihy Praha 2025 znovu ukázal, jak je literatura mocným nástrojem spojování kultur, otevírání diskuzí a inspirací pro všechny generace čtenářů.

VYSTAVOVATELÉ
398

NÁVŠTĚVNÍCI
62 000

STÁNKY 231

PROGRAMY 551

ÚČINKUJÍCÍ

818

ZEMĚ 41

VÝSTAVY 11

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ

Finanční podpora

Záštity

Ing. Markéta Pekarová Adamová,
předsedkyně Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
Mgr. Martin Baxa, ministr kultury
České republiky
doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.,
primátor hlavního města Prahy

Zahraniční partneři literárního festivalu

Culture Ireland
ENLIT
Evropská cena za literaturu
Evropská komise
Francouzský institut v Praze
Hochroth Minsk
Instituto Cervantes v Praze
Instituto Camões v Praze / Portugalské
centrum v Praze
Instytut Adama Mickiewicza
Instytut Książki
Italský kulturní institut v Praze
Lisztův institut – Maďarské kulturní
centrum Praha

Ministerstvo kultury Tchaj-wan
Nadace Hanse Seidela
Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zrt.
Polský institut v Praze
Rumunské ministerstvo kultury
Rumunský kulturní institut v Praze
Slovenské literárne centrum
Tchajpejská ekonomická a kulturní
kancelář Praha
Velvyslanectví Belgického království
Velvyslanectví Dánského království
Velvyslanectví Finska
Velvyslanectví Chile
Velvyslanectví Irska
Velvyslanectví Norského království
Velvyslanectví Peruánské republiky
Velvyslanectví Portugalské republiky
Velvyslanectví Slovinské republiky
Velvyslanectví Španělska
Velvyslanectví Švédska
Velvyslanectví Ukrajiny

DAS BUCH

Goethe-Institut Česká republika
Rakouské kulturní fórum v Praze
Velvyslanectví Švýcarska

Partneři Central and East European Book Market

České literární centrum (MZK)
Frankfurtský knižní veletrh
Nadace PPF

Partneři profesního programu

Národní knihovna ČR, Sdružení
knihoven ČR
Moravská zemská knihovna

Spolupracující organizace v ČR

Archiv hl. m. Prahy
Asociace vydavatelů audioknih
Česká centra
Česká sekce IBBY
České centrum Mezinárodního PEN klubu
Divadlo v Dlouhé
DOX – Centrum současného umění
Historický ústav AV ČR
Institut umění – Divadelní ústav
Jednota tlumočnicků a překladatelů
Kancelář Kreativní Evropa
Knihovna Václava Havla
Městská knihovna v Praze
Mi:Lu Publishing s.r.o
Muzeum literatury
Muzeum paměti XX. století

Nadační fond Arnošta Lustiga

Národní divadlo
Národní galerie v Praze
Národní muzeum
Národní technické muzeum
Obec překladatelů
Praha město literatury
Překladatelé Severu
Skandinávský dům
Univerzita Karlova
Ústav pro českou literaturu AV ČR
Ústav pro studium totalitních režimů

Organizátoři pořadů a partneři kampaně Rosteme s knihou

Albatros Media a.s.
Atyp magazin
Baobab – GplusG
Cesta domů
Fakescape, z.s.
Ivona Březinová
Jahoda – komunitní centrum
Nakladatelství Argo
Nakladatelství CREW
Nakladatelství Labyrint & Raketa
Nakladatelství Portál
Spolek Zaedno
Za sklem o.s.

Partneři

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

EVROPSKÁ CENA ZA LITERATURU 2025 PATŘÍ ITÁLII

Vyhlášení letošního laureáta/laureátky Evropské ceny za literaturu 2025 proběhlo ve slavnostní, důstojné, ale zároveň příjemně uvolněné atmosféře 16. května v rámci veletrhu Svět knihy Praha.

Evropská cena za literaturu je organizována konsorciem asociací složeným z Federace evropských vydavatelů a Evropské a mezinárodní federace knihkupců s podporou programu Evropské unie Kreativní Evropa. Cena si klade za cíl upozornit na kreativitu a bohatství současné evropské literatury v oblasti beletrie, podnitit větší zájem o zahraniční literární díla a ukázat literární a jazykovou rozmanitost zemí účastnících se programu Kreativní Evropa. Nominované autory a jejich romány vybíraly národní poroty, přičemž za každou zemi mohl být vybrán pouze jeden kandidát. Třináct nominovaných se osobně účastnilo vyhlášení. Už jen nominace a prezentace před zaplněným sálem, v němž zasedli zástupci nakladatelů

z celého světa, diplomaté, novináři i veřejnost, se postarala o zviditelnění autorů a jejich výjimečných děl.

Mezi nominovanými byli jak již zavedení autoři, tak ti, kteří teprve stojí na startu své kariéry. Zastoupeny byly snad všechny žánry, každá kniha byla něčím výjimečná a sedmičlenná evropská porota složená z renomovaných literárních odborníků tedy neměla snadnou práci.

Slavnostní akt probíhal v angličtině pod vedením moderátora Petra Viziny, který vyzval jednotlivé autory, aby přečetli krátkou ukázkou ze své knihy v mateřském jazyce, a zároveň je podrobil krátkému rozhovoru.

Předávání se zúčastnili také **GLENN MICALLEF**, evropský komisař pro mezigen-

Nicoletta Verna

rační spravedlnost, mládež, kulturu a sport, **DAVID KAŠPAR**, náměstek ministra kultury České republiky, **SONIA DRAGA**, předsedkyně Federace evropských vydavatelů FEP a **FABIAN PAAGMAN**, prezident Evropské a mezinárodní federace knihkupců. Všichni se shodli mimo jiné na tom, že i tato cena v dnešní vypjaté době dokazuje, že Evropa smýšlí obdobně, je jednotná a taková by měla zůstat. A jedním ze spojovacích článků může být právě literatura. „Čtení přes jazykové bariéry otevírá mysl, podporuje empatii a posiluje naši společnou evropskou identitu,“ uvedla Sonia Draga. Příjemná sounáležitost, která v sále vládla, její slova potvrzovala.

Slavnostní podvečer vyvrcholil vyhlášením laureáta/laureátky Evropské ceny za literaturu 2025, již se stala italská autorka **NICOLETTA VERNA** za svůj román *I giorni di vetro* (*Skleněné dny*). Dvě zvláštní uznání si odnesli **SHEILA ARMSTRONG** z Irska a **PHILIPPE MARCZEWSKI** z Belgie.

„Srdečně gratuluji letošním vítězům cen. Představují náš evropský talent, rozmanitost a hodnoty,“ řekl závěrem Glenn Micallef.

Společná fotografie po předání Evropské ceny za literaturu 2025

PRAŽSKÝ BOOK MARKET PŘIVÍTAL HOSTY Z 30 ZEMÍ

Třetí ročník projektu Central and East European Book Market (CEEEM) se rok od roku rozrůstá a je znát, že si mezi knižními profesionály z různých zemí vydobyl pevnou pozici. Název napovídá, že CEEEM slouží jako platforma k setkávání a výměně zkušeností především v rámci zemí střední a východní Evropy, ale renomé se rozšířilo i za hranici tohoto prostoru.

Letos se v Praze sešlo přes 150 expertů z celkem 30 jazykových oblastí. Jednalo se zejména o nakladatele a agenty. Ze zahraničních byla nejvíce zastoupena Velká Británie, Německo, Francie, Slovinsko, Slovensko, Maďarsko či Ukrajina nebo Španělsko, na pozvání Českých center přicestovali hosté až z dalekého Tchaj-wanu a Vietnamu. Letos přibýlo i zástupců literárních a kulturních institucí či iniciativ, což souviselo s výročním zasedáním sdružení ENLIT a se slavnostním udělením Evropské literární ceny, které se konalo v rámci programu mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy Praha.

Hlavní program CEEEM proběhl v rámci veletrhu 15.–16. května 2025. Už ve středu se ovšem někteří sešli v Muzeu literatury, kde se zúčastnili komentované prohlídky a slavnostního přivítání. Odborný program byl zahájen ve čtvrtek před plným sálem prezentacemi o různých formách grantové podpory v rámci ČR i Evropy. Nadšené reakce poté sklídl prof. Petr A. Bílek za přednášku o trendech v současné české literatuře. Následoval první diskuzní pa-

nel o rozmanitých rolích a úskalích agenturní práce na menších knižních trzích a odpoledne pak pořad Book-to-Screen o možnostech filmových adaptací. Páteční dopoledne patřilo druhému hlavnímu panelu, který se zaměřil na vlivy literárních cen na tvorbu nových a nezavedených autorů a marketing jejich knih. Poté následovala debata o aktuální situaci, tren-

dech a nových hlasech na portugalské literární scéně, s ohledem na hostování Portugalska jako čestného hosta Světa knihy.

Stěžejní částí CEEEM jsou individuální obchodní schůzky, které si účastníci mezi sebou sjednávají předem. „Opět jsme o ně zaznamenali extrémní zájem a z reakcí je patrné, že se jedná o velmi efektivní způsob, jak budovat platformu pro mezinárodní obchod s knižními právy. Kromě oficiálního programu byla příležitost k diskusi a navazování nových kontaktů po celou dobu i v kuloárech. Ani letos nechyběl CEEEM Fellowship – z celkem 60 přihlášených jsme vybrali 6 odborníků, konkrétně z Ukrajiny, Bulharska, Portugalska, Litvy, Švýcarska a Slovinska. Pečlivě zvolení účastníci měli několik setkání mimo hlavní program a svými profesionálními zkušenostmi obohatili jak diskuzní panely, tak individuální schůzky,“ uvedla koordinátorka Jitka Hanušová a pokračovala, „o trvalém zájmu o podobnou platformu, která v našem prostoru dosud chyběla, svědčí fakt, že se většina účastníků z předešlých ročníků registruje bez váhání znovu. Noví hosté pak do programu vnášejí rozmanitost a potenciál růstu. S potěšením lze konstatovat, že se daří plnit naši dlouhodobou vizi, a věříme, že se komunita bude i nadále rozrůstat.“

OLGA TOKARCZUK: S BOŽENOU NĚMCOVOU JSME V METAFORICKÉM SMYSLU KOLEGYNĚ

Setkání s **OLGOU TOKARCZUK** bylo na Světě knihy 2025 jedním z nejočekávanějších. Knihy populární polské autorky byly přeloženy do 50 jazyků a v roce 2018 získala Tokarczuk Nobelovu cenu za literaturu. Nebylo divu, že se sál naplnil do posledního místečka.

Dalším hostem besedy byl překladatel díla Olgy Tokarczuk **PETR VIDLÁK**. Pořadem provázela básnířka, publicistka a překladatelka **RENATA PUTZLACHER-BUCHTOVÁ**. „Moje začátky byly velice skromné. Myslel jsem si, že literatura, kterou překládám, je marginální, ale teď vidím, jak se dílo Olgy stalo populárním. Na začátku to byla hlavně krásná četba. Já sám jsem se mezitím změnil, dozrál jsem jako překladatel,“ poznamenal Petr Vidlák.

Polská spisovatelka připustila, že si z předávání Nobelových cen moc nepamatuje. Vjemů bylo příliš mnoho. „Loni cenu získala Han Kang – moje přítelkyně, velmi skromná žena, která to prožívala snad ještě intenzivněji než já. Literární ocenění často dostávají komplikované osobnosti, neurotici. Převzít si je, je pro ně někdy skutečnou výzvou,“ uvedla Olga Tokarczuk.

ky, a proto se rozhodla práci na *Knihách Jakubových* na chvíli přerušit a jednu napsat. „Když jsem ale začala pracovat, říkala jsem si: proč psát něco jen proto, aby se čtenář na konci dozvěděl, kdo je vrah? To se dá říct rovnou. A tak jsem napsala knihu o morálním postoji k zabijení zvířat – a ta se postupně proměnila v politický manifest,“ uvedla spisovatelka. Kniha podle ní nevyvolávala nadšení. Po přeložení do angličtiny se jí ale dostalo velké pozornosti. Pomohlo tomu doporučení celebrit, jako je Dua Lipa nebo Pedro Pascal.

„Často se mě ptají, jak se mi překládá ženská literatura. Nevím, co tím myslí. Existuje něco takového? Tvoje knihy se mi překládají velmi dobře, asi jsem tak trochu žena,“ smál se překladatel Petr Vidlák. Překlad *Knih Jakubových* mu zabral dva roky.

Olga Tokarczuk

Olga Tokarczuk se také nedávno vydala na Ukrajinu. Tamější čtenáři jí prý pokládali velmi vážné a filozofické otázky. „Myslím, že máme morální povinnost tento národ podporovat – bojují totiž i za nás. Chtěla bych napsat dopis svým přátelům spisovatelům a vyzvat je, aby jezdili na Ukrajinu. Lidé tam potřebují být vyslyšeni. Je to traumatizovaná společnost, která si zaslouží naši podporu,“ uvedla spisovatelka. Upozornila také, že společenství hraje v životě velmi důležitou roli a vytváří nad námi ochranný kryt před nepříznivými událostmi.

A co teď známá spisovatelka tvoří? „Momentálně pracuji na románu s fantastickými prvky. Myslím, že o světě už nejde vyprávět jen realisticky. Jsem dolnoslezská rodačka a to místo má naprosto jedinečnou historii, která se nikde jinde neopakuje. Všichni, kdo se tam po válce usadili, to udělali tak trochu s nechtutí. Museli začínat od nuly a všechno znovu vybudovat. Je to fascinující – jakýsi vzorek toho, jak vzniká společnost složená z různých etnik, která má na začátku jakousi morální plochost poválečného období. Dnes je z toho úspěšná komunita, ale její kvality se začaly formovat úplně od základu. Chci to zachytit očima jednotlivců, jejich dilemat, jejich vzájemného propojení. Snažím se najít perspektivu, jak se na to celé podívat z odstupu, z výšky.“

Vzpomněla si též, že informace o tom, že cenu získá, k ní doputovala uprostřed německého zapadákova. Na telefonát prý zareagovala nevěřicným výkřikem: Ne, ne! „Vždycky jsem si myslela, že tu cenu dostávají prošedivělí muži ve své pracovně, žena jim nese čaj a oni odpoví na získání ceny nějakým bonmotem jako: Život je plný výzev!“ smála se spisovatelka.

Nobelova cena jí prý přinesla mnoho dobrého. Pomohla jí zviditelnit se na spisovatelské scéně, dodala jí hlas a jeho větší dosah. Získala také nové literární kontakty. Zjistila například, že její knihy jsou velmi populární v Jižní Americe. Se svými čtenáři má vazbu, která překračuje kultury a hranice.

Renata Putzlacher-Buchtová položila Olze Tokarczuk otázku, se kterým českým spisovatelem či spisovatelkou by se o Nobelovu cenu případně podělila. „S Boženou Němcovou. Jsme v metaforickém smyslu kolegyně, pocházíme ze stejného regionu a ona měla úžasný dar splétat příběhy a vyprávění,“ odpověděla spisovatelka. Cena jí připadala velká, a tak ji napadlo založit nadaci. Věnovala jí část peněz, které spolu s cenou získala. Momentálně už v nadaci není tolik aktivní, ale společnost nadále funguje a pořádá literární festival nedaleko českých hranic.

Zavzpomínala také na okolnosti vzniku své známé knihy *Svůj vůz i pluh ved' přes kosti mrtvých*. Pracovala tehdy již osm let na románu *Knihy Jakubovy* a docházely jí peníze. V Polsku prý byly tou dobou moderní detektiv-

PORTUGALSKO OČIMA SVĚTA

Portugalsko očima světa. Rakouská spisovatelka **SABINE SCHOLL**, česká autorka a laurátka ceny Magnesia Litera **LENKA ELBE** a argentinský prozaik a básník žijící v Praze **JUAN PABLO BERTAZZA** představili různé pohledy na portugalské dějiny i současnost.

Kniha Juana Pabla Bertazza *La revolución de las claveles*, česky *Karafiátová revoluce*, je součástí básnické trilogie s tématem revolucí. První kniha se věnovala české sametové revoluci, druhá tiché revoluci ve frankofonní oblasti Kanady. Aktuální sbírka, která vyšla před měsícem, se zabývá událostmi, od nichž letos uplynulo 51 let. Vojenským převratem tehdy země přešla z diktátorského režimu k demokracii. „Měl jsem možnost poslouchat příběhy lidí, kteří byli součástí revoluce, a vnímat jejich pocity, které jsou i po těch letech pořád velmi živé,“ uvedl Bertazza.

Také Lenka Elbe se ve své chystané knize dotkne karafiátové revoluce, i když se příběh odehrává v současnosti. „V portugalských rodinách se příběhy o této době předávají z generace na generaci,“ popisovala autorka. Spisovatelka Sabine Scholl se ve své knize *Transit Lisabon* noří hlouběji do minulosti, a sice do 2. světové války, kdy tři přátelé prchají přes Lisabon před nacistickým režimem. „Portugalsko byla první země, kam jsem se dostala jako cizinka. Najednou jsem už nebyla intelektuálka z Vídne. Neznala jsem jazyk, nedokázala jsem si přečíst ani noviny,“ uvedla autorka, která později žila také v USA, v Japonsku či v Německu.

Autoři připomněli, že letos uplyne 90 let od smrti velkého portugalského spisovatele a básníka Fernanda Pessoa. „Není možné žít v Portugalsku a neznat Pessoa,“ říkala s úsměvem Sabine Scholl. „Pessoa patří do skupiny autorů, třeba jako Kafka, kteří jsou všudypřítomní,“ doplnil Juan Pablo Bertazza. „Je to pro mě takový portugalský Kafka. Jeho práce je úžasná a kromě toho vydláždil cestu pro další spisovatele,“ uvedla Lenka Elbe.

Sabine Scholl také prozradila, že německy mluvící čtenáře její kniha o Portugalsku velmi zajímá. Ukazuje jim totiž příběhy a dějiny, o kterých toho prý moc netuší. Nyní se ale ve svém připravovaném díle věnuje Benátkám – konkrétně tamějším odbojářkám. Juan Pablo Bertazza do budoucna uvažuje nad knížkou, kterou by vytvořil s portugalským novinářem Rafaellem Santosem, milovníkem českých tramvají. Lenka Elbe ve své chystané knize ukáže českým čtenářům nečekané spojení mezi Portugalskem a Českem.

Jako součást programu festivalu Svět knihy Praha se v prostorách Nejvyššího purkrabství Pražského hradu konala debata nazvaná Knihou proti nesvobodě, na které se setkali běloruský autor žijící ve Švýcarsku **SAŠA FILIPENKO** a ukrajinský autor **ANDREJ KURKOV**. Jejich setkání vedla překladatelka a básnička **RADKA RUBILINA**.

Jedním z témat, která diskutující otevřeli, byl jazyk a otázka, jak moc je dnes problematické psát v ruštině, která kvůli invazi Ruska na Ukrajinu má nálepku jazyka agresora. „Nemůžeme přece říkat, že jazyk patří jedné zemi, nelze to takhle škatulkovat. Já jsem celé dětství strávil v Bělorusku, vždycky jsme mluvili rusky, ale to neznamená, že bychom souhlasili s tím, co se v Rusku děje. Když žijete v Curychu, jste Švýcar, ale mluvíte německy, také vás neposílají do Německa. Podle mě nezáleží

prodává. Vyšla druhý den po vypuknutí války na Ukrajině a byla dokonce v nominacích na bestseller. Dnes je situace jiná. Saša Filipenko je na seznamu extremistů, jeho knihy sice nejsou zakázané, ale na pultech ruských knihkupectví je nenajdete. „Když se ale zeptáte, tak vám ji spiklenecky zpod pultu prodají.“ Na Filipenkovy rodiče, kteří nadále žijí v Bělorusku, je neustále vyvíjen tlak, aby jejich syn přestal proti režimu vystupovat. Byl jim dokonce odebrán pas, takže nemohou vycestovat ze země. Sám Saša sice pas má, ale až mu za rok vyprší platnost, neví, co bude dál, jak bude pracovat, žít. „Rusko po mně vyhlásilo pátrání, takže už nyní nemůžu vycestovat do zemí, které by mě do Ruska vydaly.“ Andrej Kurkov, který žije na Ruskem napadené Ukrajině, řekl s nadsázkou, že on si vlastně nemůže na nic stěžovat. „Nemáme cenzuru na literaturu, ani válečnou cenzuru, takže všichni mohou psát, co chtějí, třeba i kritiku na Zelenského. Můžu si ale stěžovat jen na Rusko a na Putina.“

Zajímavá byla otázka, jestli bychom měli bojkotovat ruskou kulturu jako takovou. Měli bychom přestat hrát Čajkovského? „Mluvíme s přáteli, kteří jsou na frontě, a takové otázky,

Saša Filipenko a Andrej Kurkov

na tom, jaké je člověk národnosti, barvy kůže, sexuální orientace, ani jakým jazykem mluví. Jde o to, jaký je,“ řekl Saša Filipenko, jehož rodným jazykem je ruština a poslední román vydal v ruském i běloruském jazyce. Andrej Kurkov dodal, že ruština je dnes slyšet po celém světě, protože kvůli konfliktu odjelo mnoho rusky mluvících lidí do jiných zemí. S tím, co se v Rusku děje a kam směřuje, nesouzní, ale jazyk jim zůstal. „Ukrajinská knihkupectví nechť prodávají knihy v ruštině, protože je to jazyk vraha,“ dodal Andrej a zároveň přiblížil současnou situaci na ukrajinské literární scéně. „Je to tragédie. Někteří autoři zahynuli ve válce, zanikly celé žánry, spisovatelé nepišou, překladatelé nepřekládají. Vycházejí nedopsané knihy autorů, kteří zemřeli. Nejpopulárnější jsou zahraniční tituly, protože ukrajinské se téměř nevzdávají.“

Na otázku, jestli jsou knihy obou autorů k dostání v ruských knihkupectvích, odpověděl Andrej Kurkov, že dovoz jeho knih do Ruska byl zakázán už v roce 2014. Sašova kniha **Kremulátor**, jejíž hlavní postavou je ředitel prvního sovětského krematoria, se v Rusku

jestli hrát Čajkovského nebo ne, jsou jim ukrajené. Je zajímavé, jestli budou mít zbraně. Pokud chceme zvítězit ve válce, měli bychom podnikat reálné kroky, neřešit malichernosti a dívat se kolem sebe,“ řekl Saša Filipenko. Dodal, že napsal román o městě, kam jednoho dne přicházejí sloni, a přestože jsou všude a nemůžete je přehlédnout, jsou lidé, kteří se chovají, jako kdyby tam sloni nebyli. „Chtěl jsem ukázat, jak společnost dělá, že si války nevšímá. V Rusku je spousta „slonů“, které nikdo nevidí.“

Debatu autorů se dotkla i informování o válce, zda dostáváme ucelený obraz, pravdivé zprávy z bojové linie. „Myslím, že úplný obraz o válce nemáme. Tahle válka je nová, používají se drony, moderní technologie, novináři a váleční reportéři už nepřekračují frontovou linii, aby poskytli objektivní obraz z obou stran tak, jako to bylo dříve,“ poznamenal Andrej Kurkov a vyzval české nakladatele a překladatele k podpoře ukrajinské literatury. Saša Filipenko apeloval, aby chom nezapomněli, že zlo je blízko, pozorovali, co se děje v Evropě, a aby chom o situaci na Ukrajině otevřeně mluvili.

MILOSRDENSTVÍ LÍDIE JORGE

Lidia Jorge

Čestným hostem 30. ročníku Světa knihy Praha bylo Portugalsko a jednou z autorek, které hájí literární barvy této země byla **LÍDIA JORGE**. Návštěvníkům společně s překladatelkou **MARIÍ HAVLÍKOVOU** představila svůj román **Milosrdenství**.

Lidia Jorge se ve své tvorbě zaměřuje na historickou paměť, postkoloniální zkušenost a postavení žen ve společnosti. Její knihy byly přeloženy do více než dvaceti jazyků a získaly prestižní zahraniční ocenění.

Román *Milosrdenství* má pro autorku nezvyklou osobní rovinu. Ličí v něm příběhy klientů a personálu domova pro seniory, v němž prožila poslední měsíce svého života její matka. „Řekla bych, že je to hybridní kniha, protože mám trochu problém ji nazvat románem. Je to spíš meditace, deník posledního roku života jedné ženy i kolektivní biografie sedmdesáti lidí, kteří se nacházejí na stejném místě. Je to určitě nejpříjemnější kniha, kterou jsem napsala,“ přiznala Lidia Jorge. Překladatelka Marie Havlíková dodala, že kniha je pro autorku velmi osobní proto, že o její napsání ji požádala její matka. „Příběh vypráví o poslední etapě života ženy, která ví, že je blízko smrti. Citíme v něm nutkavou potřebu milosrdenství, a to je silné poselství. I když nejsme věřící, určitě si mnoho z nás myslí, že kdyby ve světě bylo víc milosrdenství, bylo by to lepší místo k životu. Milosrdenství je smutná kniha s dramatickými, ale i tragikomickými scénami.“ Hlavní postavou je paní Alberti, která se drží života, odolává, bojuje, ale je tu také postava Noci, která symbolizuje chlad, temnotu, pokládá otázky a vyžaduje na ně odpověď. Pokládá i základní otázku: „co je poté“? „Já jsem ale knihu nenapsala kvůli smutku, právě naopak. Myslím, že je to oslava života,“ bránila se Lidia Jorge zaškatulkování příběhu jako smutného.

I v tomto románu, stejně jako v předchozích dílech Lidie Jorge, hraje svou roli migrace, kterou tu řeší jedna z postav. Důležitá je také historie, paměť, vzpomínky, jež hlavní hrdinka ztrácí, a z posledních sil si je snaží zachovat. Na závěr každé kapitoly jsou básně složené z „posledních slov člověka“.

Překladatelka Marie Havlíková, která přečetla i několik úryvků z knihy, prozradila, že příběh ji okamžitě oslovil právě pro srdce vložené do něj autorkou.

„Je to velmi osobní kniha a měla jsem pochybnosti, jestli ji vydat. Nakonec jsem ráda, že vyšla, protože vím, že k mnoha lidem promluví,“ uzavřela debatu Lidia Jorge.

BOUALEM SANSAL LAUREÁTEM CENY JIRÍHO THEINERA 2025

„Nemáme o něm žádné zprávy. Víme jen, že ho přeložili z nemocnice do vězení,“ uvedl hned na začátku pořadu k příležitosti udělení letošní Ceny Jiřího Theinera **KAMEL BENCHEICK**, člen Výboru pro podporu Boualema Sansala. Slavného alžírského spisovatele totiž loni na podzim zatkl policie a po krátkém procesu jej odsoudila do vězení.

Nejemotivnějším momentem festivalu bylo předání Ceny Jiřího Theinera za svobodu slova. Tu si osobně nemohl převzít vězněný Boualem Sansal, ale zastoupily jej jeho dcery.

Besedy se účastnila také překladatelka **KATEŘINA VINŠOVÁ**, jež přeložila Sansalův román *Němcova vesnice*. „S tou knížkou jsem se seznámila v podstatě náhodou. Upozornil mě na ni starý kamarád, s nímž jsem v 70. letech pobývala v Alžírsku. On věděl, že mám tuto zemi moc ráda. Zaujalo mě téma knihy – holokaust pojednaný alžírským spisovatelem. To je nevidaná věc. Téma té knihy spočívá hlavně v tom, jak se vyrovnat s minulostí našich otců,“ uvedla překladatelka ověčená Cenou Josefa Jungmanna. Připomněla též, že se Boualem Sansal v roce 2012 osobně zúčastnil veletrhu Svět knihy Praha.

MÍLA JANIŠOVÁ z Ústavu románských studií Univerzity Karlovy ocenila vyprávění románem *Němcova vesnice*, který byl přeložen do 15 jazyků. „Je zde příběhová linka bývalých nacistů, kteří přicházejí do Alžírka. Pro mě osobně byla zajímavá linie současná, tedy radikalizace na francouzských předměstích. Sansal proble-

matizuje historii Alžírka a její osvoboditelský mýtus, ale i to, co se děje ve francouzských komunitách. Umožňuje mu to vytvořit paralelu mezi extremismy, které jsou si velmi vzdálené, ale zároveň v sobě mají něco blízkého. On propojuje věci, které na první pohled vypadají, že spolu nemají nic společného. Literární stránka zde nese tu politickou a naopak.“

Janišová též dodala, že Boualem Sansal není vězněný za to, co píše, ale primárně kvůli výroku v podcastu *Frontières*. Sansal v něm podpořil územní nárok Maroka na Západní Saharu. „*Boualem Sansal je ve vězení z důvodu, který ho přesahuje*,“ upřesnil Kamel Bencheick. Sansala zatkl loni v listopadu policie na letišti v Alžírsku. Důvodem mělo být ohrožení národní jednoty. Spisovatel dlouhodobě kritizuje alžírský režim. V rámci svého uvěznění údajně nemá přístup ke svému vyšetřovacímu spisu, jeho právníkovi bylo zamítnuto vízum do Alžírka. Kromě toho Boualem Sansal bojuje s rakovinou. Jeho uvěznění vzbudilo reakci po celém světě. Výzvu k propuštění podepsal například Evropský parlament a francouzský prezident Emmanuel Macron.

„Dnes je to právě šest měsíců od uvěznění Boualema Sansala,“ upozornil moderátor pořadu a dramaturg Světa knihy **GUILLAUME BASSET**. „Náš výbor se dnes sejde v Paříži. Bude manifestovat s velkým portrétem Boualema Sansala před alžírskou ambasádou. Pořadilo se nám také shromáždit dopisy 38 významných latinskoamerických spisovatelů, kteří vyjádřili svou podporu,“ uvedl Kamel Bencheick.

Guillaume Basset dodal, že se málo ví o spisovatelově české stopě. Známy autor studoval v Česku, oženil se tu a má dvě dcery, které zde žijí.

Cena Jiřího Theinera, kterou Sansal letos získal, nese jméno po dlouholetém šéfredaktrovi časopisu *Index on Censorship*. Tato cena byla původně určena pro žijící osobnosti nebo aktivní instituce působící v zahraničí, jež se výrazně zasloužily o propagaci české literatury. Od roku 2022 se však její zaměření proměnilo a nyní se uděluje za zásluhy v oblasti obrany svobody slova. Oceněného vybírá pětičlenná komise, kterou jmenuje společnost Svět knihy.

OTÁZKY A ODPOVĚDI PRO DĚTI

Je umírání strašné? Proč lidé umírají? Co se stane po smrti? Na tyto citlivé otázky hledá odpovědi kniha *Pod drnem*, určená dětským čtenářům. Jejimi autorkami jsou **KATHARINA VON DER GATHEN** a **ANKE KUHLM**, do češtiny ji přeložila **KATEŘINA KLABANOVÁ**.

Autorky a jejich nevšední kniha (vydává nakladatelství Cesta domů) se českým čtenářům představily v rámci literárního programu *Das Buch*, který je zaměřen na propagaci současné německojazyčné literatury. Katharina von der Gathen je pedagožkou, žije v Bonnu a pracuje s dětmi ze základních škol. Anke Kuhl vystudovala kresbu a za svou práci již získala několik cen. *Pod drnem* není jejich první společnou knihou a znají je i tuzemští čtenáři. V roce 2019 byl do češtiny přeložen titul *Zvířata také milují*. Jak prozradila Katharina, jejich

knihy vycházejí ze skutečných otázek dětí, s nimiž pracují. „Naše první společná kniha se jmenovala *Vysvětlí mi to*. Jsou v ní otázky, které děti napsaly na kartičky a my jsme je naskenovaly. Děti se ptaly například na to, proč malé děti nemůžou mít sex nebo jestli si nejlustší žena světa našla manžela, co je to znásilnění či jak dlouhé mohou být chloupky v podpaží. Některé otázky jsou opravdu těžké a pro nás je důležité, dát dětem odpovědi. Ony jsou tedy spoluautory našich knih.“

Novinka *Pod drnem* je zaměřena na otázky, co je smrt a co po ní následuje? „Tady na festivalu jsme měly workshop s osmiletými dětmi a téma je velmi zajímavé. Chtějí znát odpovědi,“ řekla Anke Kuhl, jejíž ilustrace dodávají odpovědím vtip a nadhled. V knize se tak osobitou formou děti dozví, jak se omývá tělo po smrti, jaké jsou profese se smrtí spojené, co například dělá pečovatel o staré lidi. „Pro nás bylo důležité, abychom smrt viděli jako součást života a ukójily zvědavost dětí. Abychom byly upřímné, uspokojily jsme i vlastní zvědavost.“ Překladatelka knihy Kateřina Klabanová dodala, že v knize je snad opravdu všechno, co se smrti týká a co by mohlo zajímat nejen děti, ale i dospělé. „Autorky mají všechno historicky, geograficky i sociologicky zpracováno. Navíc je tam velká dávka empatie.“ Anke a Katharina dodaly, že zatímco děti by se rády o smrti a umírání dozvěděly co nejvíce, rodiče se s nimi na toto téma bojí mluvit. „Máme ale na knihu zpětnou vazbu právě od dospělých, že díky naší knize dokázali tohle téma s dětmi konečně otevřít,“ řekla Anke. Styl celé knihy je přizpůsobený dětskému čtenáři, je milý, vstřícný, ale i otevřený. Není třeba se bát ji s dětmi otevřít. Naopak.

Stánek čestného hosta Portugalska otevřel ministr kultury ČR Martin Baxa a velvyslanec Portugalska Carlos Oliveira.

OD PYRENEJÍ K ANDÁM

Diego Trellez Paz a Fernanda García Lao (vpravo)

Nakladatelství Argo ve spolupráci s Institutem Cervantes připravilo antologii současných hispanoamerických povídek nazvanou **Kruely**. Na veletrhu Svět knihy Praha ji představila editorka vydání **ANEŽKA CHARVÁTOVÁ** a byli přítomni i dva z autorů – Argentinka **FERNANDA GARCÍA LAO** a Peruánec **DIEGO TRELLEZ PAZ**.

Antologie *Kruely* obsahuje povídky deseti autorek a deseti autorů. Toto rozložení sil je podle Anežky Charvátové pouze dílem náhody. „Neměli jsme žádný předem daný klíč. Naší ambicí bylo jen vybrat to nejlepší ze současné povídkové tvorby ve Španělsku a v hispanoamerických zemích.“ Název *Kruely* dostala antologie podle povídky z pera Fernandy García Lao, která je jedinou zástupkyní argentinských autorů v antologii. „Její povídka je pro Argentinu typická,“ vysvětlila Anežka Charvátová, proč povídku *Kruely* pro antologii vybrala. „V našem regionu se zaměřujeme na těžká témata, především na násilí,“ uvedla Fernanda. „Násilí je spojovníkem všech povídek, jsou to různé druhy násilí,“ dodala Anežka Charvátová. „Příběh

mojí povídky se odehrává mezi surfaři, jsou to mladí lidé a násilí proniká i do jejich bubliny,“ nastínil děj své povídky Diego Trellez Paz.

Ačkoli oba autoři sice pocházejí z Latinské Ameriky, dnes žijí jinde. Fernanda ve Španělsku a Diego ve Francii. „Část svého života jsem žila v Argentině a část ve Španělsku. Maminka byla Španělka a tatínek pocházel z Argentiny. Nakonec se to celé tak zamotalo, že tatínek Argentinec zemřel ve Španělsku a maminka Španělka v Argentině. Já sama jsem se necítila ani Argentinkou ani Španělkou. Mám doklady obou zemí, ale ani s jednou z nich se neztotožňuji. I to ovlivňuje moji tvorbu,“ vysvětlila Fernanda. „Já jsem narozdíl od jiných emigrantů odešel jako student, když jsem dostal stipendium na univerzitu v Texasu. Mohl jsem studovat, mohl jsem psát. Mnozí jiní emigranti si sotva vydělali na jídlo. Z Peru jsem odešel proto, že jsem odejít chtěl. Žiju mimo Peru více než polovinu života, ale pupeční šňůru se svou zemí jsem nepřestříhl. Jsem francouzským občanem, moje žena je Francouzka, moje děti také, ale ve mně je pořád peruánský duch. Proto o Peru píšu,“ řekl Diego.

Oba autoři pak návštěvníkům přiblížili, jak v současné době vypadá knižní trh v Latinské Americe, jak je snadné nebo naopak těžké tam vydávat a prezentovat knihy. „V Buenos Aires máme veletrh nezávislých nakladatelství, ale jinak je třeba říci, že knihy se ke čtenářům nedostávají snadno. Moje kniha se nedostala ani do Uruguaye ani do Kolumbie. Když chci objevit jiné latinskoamerické autory, musím hledat na internetu, protože jejich tvorba bývá dostupná v PDF. Já sama nemám nic proti takovému šíření mého díla, nemám nic proti kopírování, protože chci, aby se moje kniha ke čtenářům dostala, aby mě někdo četl,“ uvedla Fernanda. „Mám pocit, že se věci pomalu dávají do pohybu. Knihy jsou dostupnější. Fungují i malá nakladatelství, autoři mají víc možností se čtenářům představit,“ dodal Diego.

Tvorba hispanoamerických autorů si díky antologii *Kruely* nachází cestu i k českým čtenářům.

VRAŤ SE K PLOTNĚ!

Výkřik, který často zaznívá ve veřejných diskuzích, se stal názvem diskuze veřejně aktivních žen. Beseda Vrať se k plotně: Ženy a hate speech v politice se věnovala palčivému problému, který nezískává dostatečnou pozornost.

Moderátorka **ZUZANA FRYAUFOVÁ** uvedla, že „nenávistné projevy vůči ženám jsou trochu jiné než proti mužům – jsou častěji sexualizované a genderově zaměřené. Míří na vzhled, ženskou roli i samotné působení žen v jejich funkcích. V online prostředí se nejvíce nenávisť obrací proti ženám a lidem z LGBTQ+ komunity, jak ukazují aktuální průzkumy. Dvě třetiny autorů nenávislných komentářů tvoří muži.“

Původně se írská politička a bývala poslankyně Evropského parlamentu **FRANCES FITZGERALD** měla setkat osobně zúčastnit. Musela však svou cestu zrušit, a tak nahrála pro publikum alespoň vzkaz, v němž mimo jiné zaznělo: „Toto téma je třeba vnímat v širším kontextu násilí páchaného na ženách, které po covidu výrazně vzrostlo. Násilí totiž často slouží jako prostředek k umlčení žen – jak ve veřejném, tak v soukromém prostoru.“

Své zahraniční zkušenosti sdílela **TANJA SCHORER-DREMEL**, poslankyně Bavorského zemského sněmu: „Máme sice striktní zákony, ale obtěžování často není viditelné – má mnoho vrstev. Když má třeba kolegyně proslov, muži začnou mluvit, smát se, nerespektují ji. A to se nijak nepostihuje. Postihnutelné to bývá až ve chvíli, kdy existují důkazy, maily nebo příspěvky na sociálních sítích. Takže muži začali překračovat hranice jen těsně, aby zůstali mimo trestní rámec.“ Tanja Schorer-Dremel zdůraznila, že pokud se se ženami nezachází férově, je nutné se ozvat, i když nejde o blízkou přítelkyni. Je důležité se postavit na obranu druhých, protože jen tak lze podobné chování zastavit.

Frances Fitzgerald promluvila prostřednictvím video záznamu.

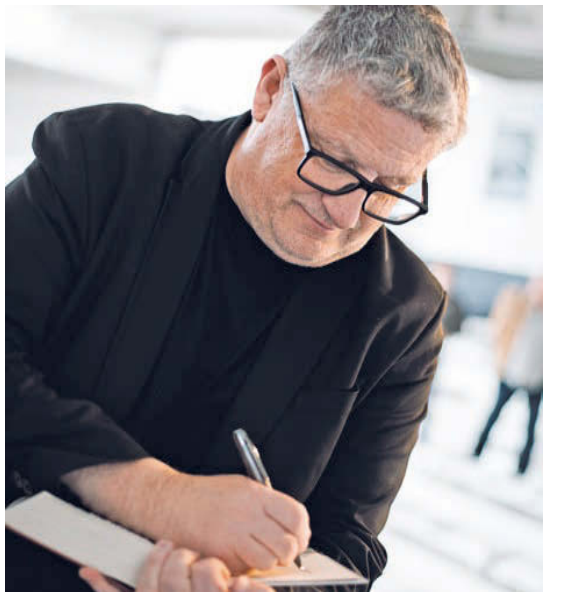
Také podle bývalé slovenské diplomatky **MAGDY VÁŠÁRYOVÉ** je nutné se ohradit proti takovému zacházení. Nepomůže prý moralizování ani ostrakizace. „Jako nejstarší z vás vám řeknu jedno: jazyk nenávisť – ať už míří na kohokoli – je pořád stejný. Jen jste o něm dříve možná nevěděli. Jsem známá od svých šestnácti let a už tehdy mi chodily anonymní dopisy. Lidé psali stejným jazykem, jen tehdy museli udělat o něco víc, aby se ke mně takhle zloba dostala. Ale i tak mi týdně chodilo dvacet až dvacet odporných dopisů,“ popsala.

Silným nenávislným reakcím čelí také předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky **MARKÉTA PEKAROVÁ ADAMOVÁ**: „Ženám, které míří do politiky, bych poradila, aby zůstaly samy sebou a stály si za svými názory. Pamatuju si jednu větu od Boženy Němcové: *Není na světě člověk ten, jenž by se zalíbil lidem všem*. Nosím ji v hlavě dodnes – je platná v každé době. Je důležité si uvědomit, že se nemusíme snažit zalíbit všem.“ Uvedla také, že jedním z možných řešení je nevěnovat hejtu pozornost, protože jen bere energii a narušuje soustředění. Zdůraznila, že je důležité nenálepkovat a umět se postavit za sebe i za druhé. Podle političky je kontrapro-

duktivní například označovat lidi jako „dezoláty“, protože takové nálepky nikdy ničemu nepomáhá. Vyzvala k tomu, abychom nepodléhali tendenci vše a všechny škatulkovat.

Tanja Schorer-Dremel řekla, že je potřeba, aby se ženy staly pro ostatní mentorkami, a že jako matky by měly svým dětem, zejména dívkám, ukazovat, jak se vyrovnávat s náročnými situacemi, aby z nich vyrostly silné ženy. Zdůraznila, že pokud se ji někdo snaží urazit nebo ponižit, vypovídá to víc o něm samotném. Markéta Pekarová Adamová poukázala na to, že bychom si měli sami u sebe ověřit, zda podobné chování nepřeneseme i na druhé, a zamyslet se nad tím, jaké stereotypy přejímáme, a zda je sami neudržíme při životě. Magda Vášáryová si položila otázku, proč v pečujících profesích pracují převážně ženy, a upozornila, že nejde o výsledek tisícileté evoluce, ale spíše o důsledek tisíciletého utlačování žen a jejich tlačení do role služek.

Jako nejdůležitější body diskuze shrnula Zuzana Fryaufová výzvu k tomu, abychom začali sami u sebe – zejména v rodinné výchově, potřebu vzájemné podpory, větší tolerance mezi sebou a ochotu spolupracovat i tehdy, když nepadne úplná shoda.

Slavný britský historik a odborník na Rusko **Mark Galeotti** představil a pokřtil svoji novou knihu *Zrození z války*. / Famous British historian and expert on Russia **Mark Galeotti** launched his new book *Forged in War*.

Světově uznávaný bulharský autor **Georgi Gospodinov**, držitel Man Bookerovy ceny, představil svůj román *Časokryt*. / World-renowned Bulgarian author **Georgi Gospodinov**, winner of the Man Booker Prize, presented his novel *Time Shelter*.

Americká bestsellerová spisovatelka žánru young adult a autorka série *Twin Crowns* alias *Korunní princezny* **Katherine Webber** podepisovala své knihy i se ochotně fotila s fanoušky. / American bestselling young adult writer and author of the *Twin Crowns* series **Katherine Webber** signed her books and took pictures with her fans.

Bývalá slovenská prezidentka **Zuzana Čaputová** debatovala nejen o své knize *Neztratit se sama sobě*. / Former Slovak president **Zuzana Čaputová** discussed her book *Neztratit se sama sobě* and other topics.

FROM THE PYRENEES TO THE ANDES

Diego Trellez Paz and Fernanda García Lao (on the right)

Agro in cooperation with Institut Cervantes prepared an anthology of contemporary Hispano-American stories entitled *Krueky*. It was presented at Book World Prague by the editor of the book, ANEŽKA CHARVÁTOVÁ, and two of the authors, FERNANDA GARCÍA LAO (Argentina) and DIEGO TRELLEZ PAZ (Peru), were also present.

Krueky contains short stories by ten authors. This selection is only a matter of chance according to Anežka Charvátová. "We didn't have any pre-defined key. We only wanted to select the best of contemporary short story writing in Spain and in Hispano-American countries." The anthology is named after a short story by Fernanda García Lao, who is the only Argentinian author in the anthology. "Her story is typical for Argentina," explained Anežka Charvátová, why she chose this particular short story for the anthology. "In our region, we focus on difficult topics, especially violence," said Fernanda. "Violence is the link between all the short stories, in particular various forms of violence," added Anežka Charvátová. "My short story takes place among surfers, they are young people and

violence penetrates even into their bubble," outlined the plot of his story Diego Trellez Paz.

Although both authors come from Latin America, they both live somewhere else. Fernanda lives in Spain and Diego in France. "I spent part of my life in Argentina and part in Spain. My mum was Spanish and my dad was from Argentina. Eventually, things got a bit messed up so that my Argentinian dad died in Spain and my Spanish mum died in Argentina. I haven't felt either Argentinian or Spanish. I have passports from both countries, but I don't identify with either one. And even that affects my writing," explained Fernanda. "Unlike other emigrants, I left as a student when I got a scholarship to the University of Texas. I could study; I could write. Many other emigrants barely earned enough to eat. I left Peru because I wanted to leave. I have lived outside of Peru for more than half my life, but I haven't cut the umbilical cord with my country. I am a French citizen, my wife is French, my children are French, but I still have the Peruvian spirit. Which is why I write about Peru," Diego said.

Both authors then explained to visitors what the book market in Latin America looks like, and how easy or difficult it is to publish and promote books there. "In Buenos Aires, we have an independent publishers' fair, but otherwise it has to be said that books don't reach readers easily. My book didn't make it to Uruguay or Colombia. When I'm looking for other Latin American authors, I have to search the Internet, because their work is available in pdf format. Personally, I'm not against such distribution of my work, I have nothing against copying, because I want my books to reach my readers, to be read by people," said Fernanda. "It seems that things are slowly changing. Books are more available. There are small publishers, and authors have more opportunities to present their books to the readers," added Diego.

Thanks to *Krueky*, the works of Hispano-American authors can find their way to Czech readers as well.

GET BACK TO THE KITCHEN!

Words that get often shouted in public discussions have lent the name to a debate of publicly active women. The debate entitled "Get Back to the Kitchen! Women and Hate Speech in Politics" covered a pressing issue that does not get enough attention.

Host ZUZANA FRYAUFOVÁ said that hate speech against women is a bit different than against men – it is more often sexualized and gendered. It targets appearance, female role as well as the very aspect of women holding certain positions. On the Internet, hatred is directed mostly against women and LGBTQ+ people, according to recent surveys. Two-thirds of the authors of hateful comments are men.

Irish politician and former Member of the European Parliament FRANCES FITZGERALD was originally meant to attend the meeting in person. Unfortunately, she had to cancel her trip, so she recorded a message for the audience that said, among other things: This issue needs to be seen in the broader context of violence against women, which has increased significantly since COVID-19. Violence is often used as a means of silencing women in both public and private spaces.

TANJA SCHORER-DREMEL, Member of the Bavarian Landtag, shared her experience abroad, "Although we have strict laws, harassment is often not visible – it has many layers. For example, when a female colleague gives a speech, men start talking, laughing, disrespecting her. And that behaviour is not penalized in any way. It only becomes punishable when there is evidence, e-mails or social media posts. So, men started crossing the line just a little to avoid criminal charges." Tanja Schorer-Dremel stressed that if women are mistreated, it is necessary to speak up, even if it is not a close friend. It is important to stand up for others, because that is the only way to stop this kind of behaviour.

Frances Fitzgerald addressed the audience via video recording.

Former Slovak diplomat MAGDA VÁŠÁRYOVÁ agrees that it is necessary to object to such treatment. Moralising and ostracism will not help. "As the oldest one here, let me tell you something: the language of hatred, no matter who it's directed at, is always the same. You just may not have known about it before. I've been famous since I was sixteen and even back then I used to receive anonymous letters. People used the same language but they had to try a little harder to get their venom to me. But I still got twelve to twenty nasty letters a week," she said.

MARKÉTA ADAMOVÁ PEKAROVÁ, Chairwoman of the Czech Chamber of Deputies, is also facing strong hateful reactions, "I would advise women who want to go into politics to just be themselves and stand up for their views. I remember one quote from Božena Němcová: "Upon this early ball, not a soul that pleases all." I keep it in my mind because it is relevant at any time. It is important to realize that we don't have to try to please everybody." She also said that one possible solution is to ignore all hate comments because they just suck your energy and disrupt concentration. She emphasized the importance of not labelling and being able to stand up for yourself and

others. According to the politician, it is counterproductive, for example, to label people as "desolates" because such labelling does not help anything. She urged us not to try to box everything and everyone.

Tanja Schorer-Dremel said that women need to become mentors for others and that as mothers they should show their children, especially girls, how to deal with difficult situations so that they grow up to be strong women. She pointed out that if someone tried to insult or humiliate her, it said more about them. Markéta Pekarová Adamová pointed out that we should check whether we are not transmitting similar behaviour to others and to think about what stereotypes we accept and whether we are not perpetuating them ourselves. Magda Vášáryová wondered why most people working in care professions are women and pointed out that this is not the result of millennia of evolution, but rather the result of millennia of oppression of women and their being pushed into the role of maids.

Zuzana Fryaufová summed up the most important points of the debate: the call to start with ourselves – especially in family education, the need for mutual support, greater tolerance among people and the willingness to cooperate even if there is no full consensus.

BOUALEM SANSAL, WINNER OF THE JIŘÍ THEINER AWARD 2025

"We don't have any news about him. We only know that he was transferred from the hospital to the prison," said **KAMEL BENCHEICK**, member of the Boualem Sansal Support Committee, at the beginning of the award ceremony programme. Last autumn, the famous Algerian writer was arrested by the police and following a short trial sentenced to prison.

The most emotional moment of the festival was the presentation of the Jiří Theiner Award promoting freedom of speech. The winner – currently imprisoned Boualem Sansal – was not able to accept the award in person and was represented by his daughters.

narrative of German Mujahid, which was translated to 15 languages. "There is a story line of former Nazis who come to Algeria. Personally, what I found interesting was the contemporary story line, that is the radicalization in French suburbs. Sansal questions the history of Algeria and its liberation myth, but also what is happening in French communities at present. This way he can draw a parallel between extremisms that are a considerable time apart, but at the same time have something in common. He connects things that at first glance seem to have nothing in common. The literary aspect here carries the political one and vice versa."

Janišová also added that Boualem Sansal was not imprisoned for his writing but mainly for what he said in the Frontières podcast where he supported Morocco's territorial claim to Western Sahara. "Boualem Sansal is in prison for reasons that go beyond him," said Kamel Bencheick. Sansal was arrested last November by the police at an Algerian airport. The alleged reason was him being a threat to national unity. The writer has been criticizing the Algerian regime for a long time. As part of his detention, he is reportedly denied access to his investiga-

tion file, and his lawyer has been denied a visa to Algeria. On top of that, Sansal is fighting cancer. His imprisonment has sparked a worldwide outcry. The appeal for his release was signed by, for example, the European Parliament and French President Emmanuel Macron.

"Today marks six months since the imprisonment of Boualem Sansal," said **GUILLAUME BASSET**, host and Dramaturg of Book World Prague. "Our committee is meeting in Paris today. We are going to manifest in front of the Algerian embassy with a large portrait of Boualem Sansal. We were also able to collect letters from 38 prominent Latin American writers expressing their support," said Kamel Bencheick.

Guillaume Basset added that Sansal's connection to the Czech Republic was not widely known. The author studied in the Czech Republic, got married here and has two daughters who live here.

The Jiří Theiner Award, which Sansal won this year, is named after the long-time editor-in-chief of Index on Censorship. It was originally intended for living personalities or active institutions operating abroad, that had significantly contributed to the promotion of Czech literature. However, its focus changed in 2022 and it currently honours achievements in the fight for freedom of speech. The winner is selected by a five-member committee appointed by Svět knihy.

The debate was also attended by translator **KATEŘINA VINŠOVÁ**, who translated Sansal's novel *German Mujahid* (*Le village de l'Allemand*). "I came across this book quite by accident. An old friend who I spent some time with in Algeria in the 1970s told me about it. He knew how much I loved that country. I was intrigued by the theme of the book – the Holocaust covered by an Algerian writer. That's unusual. The book is mainly about how to come to terms with the past of our fathers," said the translator, who won the Josef Jungmann Award. She also reminded that Boualem Sansal attended Book World Prague in 2012.

MÍLA JANIŠOVÁ (Department of Romance Studies, Charles University) appreciated the

QUESTIONS AND ANSWERS FOR CHILDREN

Is dying terrible? Why do people die? What happens after you die? *Radieschen von unten* (in Czech published as: *Pod drnem* [*Pushing Up the Daisies*]) is a book for children which seeks to answer these sensitive questions. The authors are **KATHARINA VON DER GATHEN** and **ANKE KUHL** and the Czech translation is by **KATEŘINA KLABANOVÁ**.

The authors and their unusual book (Czech translation published by Cesta domů) were introduced to Czech readers through a literary programme entitled Das Buch, which focuses on promoting contemporary German-language literature. Katharina von der Gathen is a teacher, lives in Bonn and works with primary school children. Anke Kuhl studied art and has already won several prizes for her work. *Radieschen von unten* is not their first book. Czech readers already know this duo. Their book *Das Liebesleben der Tiere* was translated to Czech in 2019 and published as *Zvířata také milují*. Katharina revealed that their books were based on real questions from the children they work with. "Our first book was *Klär mich auf*. It contains questions the kids wrote on cards and we scanned them. The kids asked questions like why little kids can't have sex or if the world's fattest woman found a husband, what rape is, or how long armpit hair can be. Some questions are really hard, and it is important for us to answer the kids. They are co-authors of our books."

Their new book *Radieschen von unten* focuses on the questions, what is death and what happens after that? "We had a workshop here at the festival with eight-year-olds, and they were very interested in the topic. They want to know the answers," said Anke Kuhl, whose illustrations add wit and lighten up the answers. In this book, children learn in a special way how the body is washed after death, what professions are associated with death, or, for example, what a caregiver for the elderly does. "It was important for us to see death as part of life and to satisfy the children's curiosity. And to be honest, we satisfied our own curiosity, too." Kateřina Klabanová, who translated the book to Czech, added that the book may really contain everything that pertains to death and that could interest not only children but also adults. "The authors have mapped everything historically, geographically and sociologically. Plus, it contains a lot of empathy." Anke and Katharina added that while children would like to know as much as possible about death and dying, parents are afraid to talk to them about the subject. "But we have a feedback on the book from adults saying that thanks to our book they were able to finally open this topic with their kids," said Anke. The book also includes interviews with gravediggers, with people who work in the crematorium, with the lady who dresses the dead bodies before burial. The style of the whole book is adapted to children, it is kind, helpful, but also open. There is no need to be afraid to open it. Quite the opposite.

The booth of the Guest of Honour, Portugal, was launched by Czech Minister of Culture Martin Baxa and Portuguese Ambassador Carlos Oliveira.

LITERATURE AT THE CASTLE

As part of the programme of Book World Prague, a debate called **Books against Enslavement** was held in the premises of the The Supreme Burgrave's House at Prague Castle. The debaters were **SASHA FILIPENKO**, Belarusian author living in Switzerland, and Ukrainian author **ANDREY KURKOV**. The debate was hosted by translator and poet **RADKA RUBILINA**.

One of the topics that the debaters touched upon was language and the question of how problematic it is today to write in Russian, which is labelled the language of the aggressor because of Russia's invasion of Ukraine. *"We can't say that a language belongs to one country, it can't be put in a box like that. I spent my entire childhood in Belarus, we always spoke Russian, but that doesn't mean we agree with what's happening in Russia. If you live in Zurich, you're Swiss, but you speak German, they don't send you to Germany either. In my*

it was even nominated for bestseller. Today, the situation is different. Sasha Filipenko is on the list of extremists, his books are not banned, but you will not find them on the shelves of Russian bookstores. "But if you ask, they'll quietly sell it to you from under the counter." Filipenko's parents, who still live in Belarus, are under constant pressure to stop their son from speaking out against the regime. They have even had their passports taken away, so they cannot travel out of the country. Sasha himself still has his passport but once it expires in a year, he does not know what he will do next, how he will work, live. *"Russia has issued a warrant for my arrest, so I can no longer travel to countries that would extradite me to Russia."* Andrey Kurkov, who lives in Russia-invaded Ukraine, said with exaggeration that he actually had nothing to complain about. *"There is no literary censorship, nor war censorship, so everyone can write what they want, even criticism of Zelensky. I can only complain about Russia and Putin."*

Sasha Filipenko and Andrey Kurkov

opinion, it doesn't matter what a person's nationality, skin colour, sexual orientation, or language is. It's about who they are," said Sasha Filipenko, whose native language is Russian and whose latest novel was published in both Russian and Belarusian. Andrey Kurkov added that Russian can be heard all over the world nowadays because many Russian-speaking people have left for other countries because of the conflict. They do not agree with what is happening in Russia and where the country is headed, but they still speak the language. *"Ukrainian bookstores don't want to sell books in Russian because it's the language of the murderer,"* Andrey added, and also brought up the current situation on the Ukrainian literary scene. *"It's a tragedy. Some authors died in the war, entire genres died out, writers don't write, translators don't translate. They're publishing unfinished books by authors who've died. The most popular are foreign titles, because Ukrainian ones are rarely published."*

When asked whether the books of both authors are available in Russian bookstores, Andrey Kurkov replied that the import of his books into Russia was banned as early as 2014. Sasha's book **Kremulator**, whose main character is the director of the first Soviet crematorium, was available in Russia. It came out the day after the war in Ukraine broke out, and

An interesting question was whether we should boycott Russian culture as such. Should we stop playing Tchaikovsky? *"I talk to friends who are on the front lines, and they couldn't care less about questions like whether to play Tchaikovsky or not. They want to know if they'll have weapons. If we want to win the war, we should take real steps, not waste time on petty stuff and look around,"* said Sasha Filipenko. He added that he wrote a novel about a town where elephants arrive one day, and even though they are everywhere and you cannot miss them, there are people who act like there are no elephants. *"I wanted to show how society tries to ignore the war. There are many 'elephants' in Russia that nobody sees."*

The authors' debate also touched on war reporting, whether we were getting a complete picture and truthful reports from the front lines. *"I don't think we have a full picture of the war. This war is new; they are using drones and modern technologies and journalists and war reporters are no longer crossing the front line to provide an objective picture from both sides as it was before,"* Andrey Kurkov noted and urged Czech publishers and translators to support Ukrainian literature. Sasha Filipenko appealed to us not to forget that evil is near, to watch what is happening in Europe, and to speak openly about the situation in Ukraine.

MISERICÓRDIA BY LÍDIA JORGE

Lídia Jorge

Portugal was the Guest of Honour of the 30th Book World Prague, and one of the authors representing this country was **LÍDIA JORGE**. Together with translator **MARIE HAVLÍKOVÁ**, she presented her novel **Misericórdia** (in Czech published as **Milosrdenství**).

In her work, Lídia Jorge focuses on historical memory, postcolonial experience and the position of women in society. Her books have been translated into more than twenty languages and have won prestigious international awards.

Misericórdia has an unusual personal level for the author. It tells the stories of the clients and staff of the nursing home where her mother spent the last months of her life. *"I would say it is a hybrid book, because I'm having a little trouble calling it a novel. It is more of a meditation, a diary of the last year of one woman's life and a collective biography of seventy people who live in the same place. It is definitely the most honest book I've ever written,"* admitted Lídia Jorge. Translator Marie Havlíková added that the book is very personal for the author because her mother asked her to write it. *"It is a story about the last stage in the life of a woman who knows she is close to death. It conveys an urgent need for mercy, and that is a strong message. Even if we're not religious, I'm sure many of us feel that if there was more mercy in the world, it would be a better place to live. Misericórdia is a sad book with dramatic, but also tragicomic scenes."* The main character is Mrs. Alberti, who clings to life, resists, fights, but there is also the character of Night, who symbolizes coldness, darkness, poses questions and demands answers. It also asks the basic question of what comes next? *"But I didn't write the book because of sadness, quite the opposite. I think it is a celebration of life,"* said Lídia Jorge, not wanting the story to be labelled as sad.

In this novel, as in previous works by Lídia Jorge, one of the factors is migration, which one of the characters is dealing with. History, memory, memories that the main character loses and tries to preserve with the last of her strength are also important. Each chapter ends with a poem composed of "the last words of a person".

Translator Marie Havlíková, who read several excerpts from the book, revealed that the story immediately appealed to her precisely because of the heart the author put into it.

"It is a very personal book, and I had doubts whether to release it. In the end, I'm glad that it came out because I know it affected many people," Lídia Jorge concluded the debate.

OLGA TOKARCZUK: BOŽENA NĚMCOVÁ AND I ARE COLLEAGUES IN A METAPHORICAL SENSE

Meeting with popular Polish author **OLGA TOKARCZUK** was one of the most anticipated at Book World Prague 2025. Her books have been translated to 50 languages and in 2018 she won the Nobel Prize for Literature. No wonder that the auditorium was packed to the brim.

Another guest attending the debate was **PETR VIDLÁK** who translates Tokarczuk's books. The programme was hosted by poet, publicist and translator **RENATA PUTZ-LACHER-BUCHTOVÁ**. "My beginnings were very humble. I used to think that the literature I translated was marginal, but now I can see how Olga's work has become popular. At the beginning, it was mainly great reading. I myself have changed in the meantime, I have matured as a translator," said Petr Vidlák.

of Jakob for eight years and was running out of money. She said that in Poland at that time detective stories were very popular so she decided to stop working on *The Books of Jakob* for a while and write one. "But when I started writing, I thought, why write something just so the reader learns at the end who the murderer is? You can say that right away. So, I wrote a book about the moral attitude to killing animals – and it gradually turned into a political manifesto," the writer said. The readers were

Olga Tokarczuk

The Polish writer admitted that she did not remember much of the Nobel Prize ceremony. It was too overwhelming. "Last year, the prize was won by Han Kang, a friend of mine, a very humble woman who experienced this perhaps even more intensely than I did. Literary awards are often given to complicated personalities, neurotics. Accepting the award can be a real challenge for them," said Olga Tokarczuk. She also recalled that the news of her receiving the prize had reached her in the middle of a German nowheresville. She said she responded to the phone call with an incredulous "No, no!" "I always thought that the prize was given to greying men sitting in their study, their wife bringing them tea and they respond to being given the prize with a catchphrase like: Life is full of challenges!" the writer laughed.

The Nobel Prize helped her a lot. It helped her get noticed on the writing scene, gave her a voice and a greater reach. She also gained new literary contacts. She found out, for example, that her books were very popular in South America. She has a connection with her readers that transcends cultures and borders.

Renata Putzlacher-Buchtová asked Olga Tokarczuk which Czech writer she would share her Nobel Prize with. "With Božena Němcová. We are colleagues in a metaphorical sense, we come from the same region, and she had a wonderful gift for weaving stories and narratives," the writer replied. She thought the prize was too big for her so she founded a foundation and donated part of the money she won with the prize to it. Her participation in the foundation is not that active at the moment, but the company continues to operate and organizes a literary festival near the Czech borders.

She also recalled the circumstances surrounding the creation of her famous book *Drive Your Plow Over the Bones of the Dead*. She had been working on her novel *The Books*

not very excited about the book but it gained a lot of attention after it had been translated to English. The recommendations of celebrities like Dua Lipa and Pedro Pascal helped a lot.

"I'm often asked how it feels to translate women's literature. I don't know what they mean by that. Is that even a thing? Your books translate very well, so I guess I'm a bit of a woman," laughed translator Petr Vidlák. It took him two

years to translate *The Books of Jakob*. Olga Tokarczuk has also recently visited Ukraine. She said that the readers there asked her very serious and philosophical questions. "I think it is our moral duty to support this nation because they are also fighting for us. I'd like to write a letter to my writer friends and urge them to come to Ukraine. Local people need to be heard. It is a traumatised society that deserves our support," said the writer. She also pointed out that community played a very important role in life and created a protective cover sheltering us from adverse events.

What is the famous writer working on at the moment? "I'm currently working on a novel with fantasy elements. I don't think it's possible to write about the world realistically anymore. I come from Lower Silesia, and this place has a completely unique history that's not repeated anywhere else. People who settled there after the war did so with some reluctance. They had to start from scratch and rebuild everything. It's fascinating – sort of a sample of how a multi-ethnic society emerges that has a kind of post-war moral flatness at the beginning. Today, it is a thriving community, but its qualities were formed from the ground up. I want to capture it through the eyes of individuals, their dilemmas, their interconnectedness. I'm trying to find a perspective, a way to look at it from a distance, a bird's eye view."

PORTUGAL THROUGH THE EYES OF THE WORLD

Three authors who write about Portugal but whose mother tongue is not Portuguese have come together on *Portugal Through the Eyes of the World*. Austrian writer **SABINE SCHOLL**, Czech author and Magnesia Litera Prize winner **LENKA ELBE** and Argentinian novelist and poet living in Prague **JUAN PABLO BERTAZZA** presented different perspectives on Portuguese history and the present.

La revolución de las claveles by Juan Pablo Bertazza is part of a poetic trilogy on revolutions. The first book was about the Czech Velvet Revolution, the second one about the Quiet Revolution in French Canada and the newest collection, which was published a month ago, is about the events of 51 years ago when the country went from a dictatorship to a democracy by a military coup. "I had the opportunity to listen to the stories of people who were part of the revolution and to feel their feelings, which are still very much alive after all these years," Bertazza said.

Lenka Elbe's upcoming book also touches on the Carnation Revolution, even though her story is set in the present. "In Portuguese families, stories of this time are passed down from generation to generation," she said. In her book *Transit Lissabon*, Sabine Scholl delves deeper into the past, into World War II, when three friends flee the Nazi regime through Lisbon. "Portugal was the first country I got to as a foreigner. Suddenly, I was no longer the intellectual from Vienna. I didn't know the language, I couldn't even read the newspaper," said the author, who later lived in the US, Japan and Germany.

The authors recalled that this year marked the 90th anniversary of the death of the great Portuguese writer and poet Fernando Pessoa. "You can't live in Portugal and not know Pessoa," Sabine Scholl said with a smile. "Pessoa belongs to a group of authors, such as Kafka, who are omnipresent," added Juan Pablo Bertazza. "He is a Portuguese Kafka to me. His work is amazing, and he also paved the way for other writers," said Lenka Elbe.

Sabine Scholl also revealed that German-speaking readers are very interested in her book on Portugal. They learn about stories and history they did not know much about. The book she is currently working on is about Venice, in particular about local female resistance activists. Juan Pablo Bertazza is contemplating writing a book with Portuguese journalist Rafael Santos who is a Czech tram enthusiast. In her upcoming book, Lenka Elbe will show Czech readers an unexpected connection between Portugal and the Czech Republic.

EU PRIZE FOR LITERATURE WENT TO ITALY

The award ceremony of the EU Prize for Literature 2025 took place on 16 May in a solemn, dignified but at the same time pleasantly relaxed atmosphere at Book World Prague.

The EU Prize for Literature is organized by a consortium of associations made up of the Federation of European Publishers and the European and International Booksellers Federation with the support of the European Union's Creative Europe programme. The prize aims to draw attention to the creativity and wealth of contemporary European fiction, to stimulate greater interest in foreign literary works and to showcase literary and linguistic diversity of countries participating in the Creative Europe programme. The nominees and their novels were selected by national juries, with only one candidate per country. Thirteen nominees attended the award ceremony in person. The nomination itself and presentation in front of a packed auditorium of publishers, diplomats, journalists and the general public

from all over the world helped to promote the authors and their exceptional works.

Nominees included both established and emerging authors. All genres were represented, each book was unique so the seven-member European jury, composed of renowned literary experts, had a difficult task.

The ceremony was in English and was hosted by Petr Vizina who invited individual authors to read a short excerpt from their book in their mother tongue and did a short interview with them.

The award ceremony was also attended by **GLENN MICALLEF**, European Commissioner for Intergenerational Justice, Youth, Culture and Sport, David Kašpar, Deputy Minister of Culture of the Czech Republic, Sonia Draga, President of the Federation of European Pub-

Nicoletta Verna

lishers (FEP), and Fabian Paagman, President of the European and International Federation of Booksellers. Everyone agreed, among other things, that even this prize proves that at this difficult time Europe is like-minded and united and should remain that way. Moreover, literature can be one of the links. *"Reading across language barriers opens the mind, promotes empathy and strengthens our common European identity,"* said Sonia Draga. Her words were confirmed by the pleasant feeling of togetherness in the auditorium.

The highlight of the evening was the announcement of the winner of the EU Prize for Literature 2025 which was awarded to Italian author **NICOLETTA VERNA** for her novel *I giorni di vetro* (*The Days of Glass*). Two Special Mentions were awarded to **SHEILA ARMSTRONG** (Ireland) and **PHILIPPE MARCZEWSKI** (Belgium).

"Congratulations to this year's winners. They represent our European talent, diversity and values," concluded Glenn Micallef.

Joint photo after the presentation of the European Prize for Literature 2025

PRAGUE BOOK MARKET WELCOMED GUESTS FROM 30 COUNTRIES

The Central and East European Book Market (CEEEM) has been growing year after year and its third edition has proved that it is now firmly established among book professionals from different countries. As the name suggests, CEEEM serves as a platform for meeting and exchanging experience, primarily within Central and Eastern Europe, but its reputation has also spread beyond this area.

This year, more than 150 experts from 30 language areas met in Prague. They were mainly publishers and agents. The most represented countries were UK, Germany, France, Slovenia, Slovakia, Hungary, Ukraine and Spain but guests came from as far away as Taiwan and Vietnam at the invitation of the Czech Centres. There were also more representatives of literary and cultural institutions or initiatives this year thanks to the annual meeting of ENLIT and the award ceremony of the EU Prize for Literature which was part of the programme of the International Book Fair and Literary Festival Book World Prague.

The main programme of CEEEM took place on 15 and 16 May 2025 within the fair. However, some of the participants met in the Museum of Literature on Wednesday for a guided tour and a reception. The professional programme started on Thursday with a packed auditorium, beginning with presentations on various forms of grant support within the Czech Republic and Europe. After that Prof. Petr A. Bílek gave a lecture on trends in con-

temporary Czech literature which was very well-received. The lecture was followed by the first panel discussion on various roles and pitfalls of agency work in smaller book markets, and then in the afternoon by a Book-to-Screen programme on the possibilities of film adaptations. The second main panel discussion took place on Friday morning and focused on the effects of literary awards on the work of new and unknown authors and the marketing of their books. This was followed by a debate on the current situation, trends and new voices

on the Portuguese literary scene as Portugal was this year's Guest of Honour of Book World Prague.

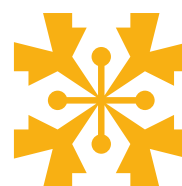
The key part of CEEEM are individual business meetings, which are arranged in advance by the participants. *"We have yet again seen extreme interest in these meetings and the feedback confirms that it is a very effective way to build a platform for international book rights trade. In addition to the official programme, the participants had an opportunity to discuss and make new contacts in the lobby. We cannot forget to mention another edition of CEEEM Fellowship – from a total of 60 applicants, we selected 6 experts, namely from Ukraine, Bulgaria, Portugal, Lithuania, Switzerland and Slovenia. The carefully selected participants attended several meetings outside the main programme and their professional experience enriched both the panel discussions and the individual meetings,"* said Jitka Hanušová, adding, *"The continued interest in a similar platform, which has been missing in our area, is evidenced by the fact that most participants from previous years register again without hesitation. New guests bring diversity and growth potential to the programme. We are pleased to see that our long-term vision is being fulfilled, and we believe that the community will continue to grow."*

BOOK WORLD PRAGUE 2025

The International Book Fair and Literary Festival Book World Prague 2025 once again confirmed its position as one of the most important cultural events in Central Europe. Over the four days of the fair (15–18 May), the Prague Exhibition Grounds were visited by nearly 62 thousand visitors who had the opportunity to meet authors, explore new releases and take part in inspiring debates. The jubilee 30th edition have lived up to its motto “30! Energy of the Youth – Wisdom of Books” and welcomed Portugal as the Guest of Honour to present Portuguese literature. The most popular authors included, as expected, the winner of the Nobel Prize for Literature Olga Tokarczuk, former Slovak president Zuzana Čaputová, the first Bulgarian winner of the International Booker Prize Georgi Gospodinov, esteemed Ukrainian writer and intellectual Andrey Kurkov, bestselling author of books for children and youth Katherine Webber or Belarusian writer, journalist and TV host Sasha Filipenko. The newly opened Kája Saudek Stage focused on comic books proved to be very popular. A highlight of the festival was the presentation of the European Prize for Literature 2025 by Glenn Micallef, EU Commissioner for Intergenerational Fairness, Youth, Culture and Sport. The third edition of Central and East European Book Market took place. CEEBM serves as a platform for meeting and exchanging experience, primarily within Central and Eastern Europe. This year, more than 150 experts from 30 language areas met in Prague. Book World Prague 2025 once again proved that literature is a powerful tool for connecting cultures, opening discussions and inspiring all generations of readers.

EXHIBITORS
398

VISITORS
62 000

BOOTHS 231

PROGRAMMES 551

PARTICIPANTS
818

COUNTRIES 41

EXHIBITIONS 11

ACKNOWLEDGEMENTS

Financial support

Auspices

Ing. Markéta Pekarová Adamová,
Chairwoman of the Czech Chamber
of Deputies
Mgr. Martin Baxa, Minister of Culture
of the Czech Republic
doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.,
Mayor of Prague

Foreign Partners of the Literary Festival

Culture Ireland
Embassy of Chile
Embassy of Finland
Embassy of Ireland
Embassy of Spain
Embassy of Sweden
Embassy of the Kingdom of Belgium
Embassy of the Kingdom of Denmark
Embassy of the Kingdom of Norway
Embassy of the Republic of Peru
Embassy of the Republic of Portugal
Embassy of the Republic of Slovenia
Embassy of Ukraine
ENLIT
EU Prize for Literature

European Commission
Hanns Seidel Foundation
Hochroth Minsk
Institut français de Prague
Instituto Camões in Prague / Portuguese
Centre in Prague
Instituto Cervantes in Prague
Instytut Adama Mickiewicza
Instytut Książki
Italian Cultural Institute in Prague
Liszt Institute – Hungarian Cultural
Centre Prague
Ministry of Culture of Taiwan
Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zrt.
Polish Institute in Prague
Romanian Cultural Institute in Prague
Romanian Ministry of Culture
Slovak Literary Centre
Taipei Economic and Cultural Office
in Prague

DAS BUCH

Austrian Cultural Forum in Prague
Embassy of the Swiss Confederation
Goethe-Institut Czech Republic

Partners of the Central and
East European Book Market
Czech Literary Centre

Frankfurter Buchmesse
PPF Foundation

Partners of the Professional Programme

Moravian Library
National Library of the Czech Republic,
Association of Libraries of
the Czech Republic

Partners in the Czech Republic

Arnošt Lustig Foundation
Art and Theatre Institute
Association of Audiobooks' Publishers
Charles University
Creative Europe Office
Czech Centre of the International
PEN Club
Czech Centres
Czech Literary Translators' Guild
Czech Section of the IBBY
Czech Translators of the North
Divadlo v Dlouhé Theatre
DOX – Centre for Contemporary Art
Institute for the Study of Totalitarian
Regimes
Institute of Czech Literature of the CAS
Institute of History of the CAS
Knihovna Václava Havla

Mi:Lu Publishing s.r.o.
Municipal Library in Prague
Museum of Czech Literature
National Gallery in Prague
National Museum
National Technical Museum
National Theatre
Prague – City of Literature
Prague City Archives
Scandinavian House
The Twentieth Century Memorial
Museum
Union of Interpreters and Translators

Events' Organisers and Partners of the Campaign Growing with the Book

Albatros Media a.s.
Argo
ATYP Magazine
Baobab – GplusG
Cesta domů
CREW
Fakescape, z.s.
Ivona Březinová
Jahoda – Community Centre
Labyrint & Raketa
Portál
Za sklem o.s.
Zaedno Association

Partners

MAIN MEDIA PARTNER

30TH INTERNATIONAL
BOOK FAIR AND
LITERARY FESTIVAL

PRAGUE
EXHIBITION
GROUNDS
15-18 MAY

BOOK WORLD PRAGUE

2025

“30! ENERGY
OF THE YOUTH –
WISDOM OF BOOKS”
RICARDO REIS

GUEST
OF HONOUR:
PORTUGAL

SVETKNIHY.CZ